

Direktiiviehdotus rajatylittävässä
terveydenhuollossa sovellettavista
potilaiden oikeuksista
[KOM(2008) 414 lopullinen]

Noora Heinonen

11.12.2008

Hoitoetuudet ulkomailla asetusten 1408/71 ja 574/72 mukaisesti

- 1) Oikeus tilapäisen oleskelun aikana saada lääketieteellisistä syistä välttämätöntä sairaanhoitoa huomioiden
 - oleskelun ennakoitu kesto, ja
 - hoitoetuuksien luonne.
 - Esimerkiksi matkailija, työn tai opiskelun takia tilapäisesti muussa kuin toimivaltaisessa valtiossa oleskelevä henkilö.
- 2) Asuminen eri valtiossa kuin siinä, jossa henkilö on vakuutettu = oikeus kaikkiin hoitoetuuksiin asuinvaltion lainsäädännön mukaisesti.
 - Esimerkiksi lähetetty työntekijä.
- 3) Hoitoon hakeutuminen
 - SHP myöntää luvan E 112: todellisten hoitokustannusten korvaus SHP:lta
 - Kela myöntää luvan E 112 (synnytykset, tietyt krooniset sairaudet): todellisten hoitokustannusten korvaus Kelalta
 - Ei lupaa: lääkärin- hammaslääkärin palkkioiden sekä tutkimuksen ja hoidon kustannusten sv-korvaus Kelalta

Asetuksia 1408/71 ja 574/72 soveltavat valtiot

- **EU-maat:** Alankomaat (NL), Belgia (BE), Bulgaria (BG), Espanja (ES), Irlanti (IE), Italia (IT), Itävalta (AT), Kreikka (GR), Kypros (CY), Latvia (LV), Liettua (LT), Luxemburg (LU), Malta (MT), Portugali (PT), Puola (PL), Ranska (FR), Romania (RO), Ruotsi (SE), Saksa (DE), Slovakia (SK), Slovenia (SI), Suomi (FI), Tanska (DK), Tsekki (CZ), Unkari (HU), Viro (UK) ja Yhdistynyt kuningaskunta (UK).
- **ETA-maat:** Islanti (IS), Liechtenstein (LI) ja Norja (NO)
- **Muut EY-lainsäädäntöä soveltavat valtiot:** Sveitsi (CH)

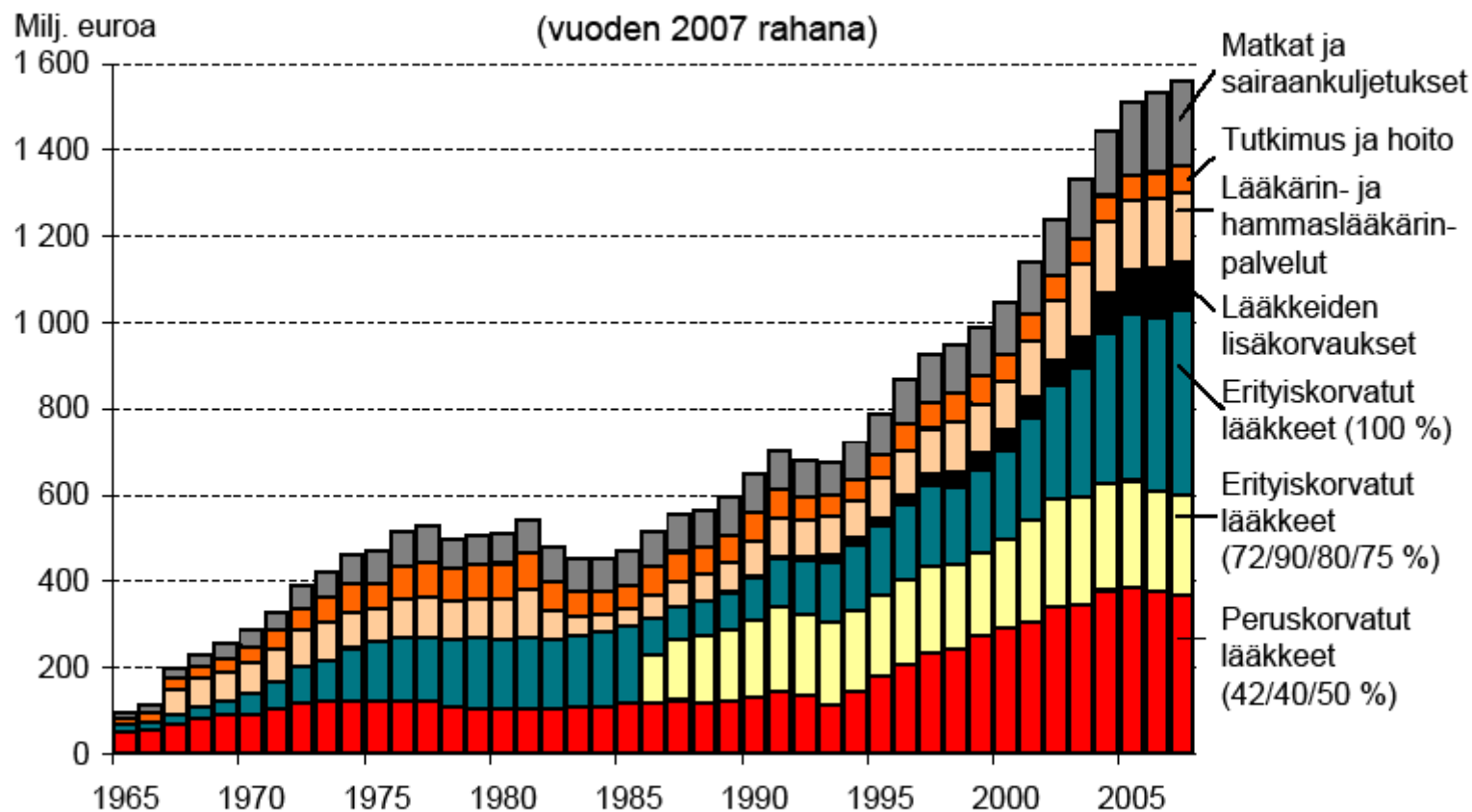
Direktiiviehdotuksen tavoite

1. Selkeä oikeudellinen säännöstö terveydenhuollolle rajatylittävissä tilanteissa.
2. Tarjota potilaille riittävä selvyys oikeuksista saada korvausta toisessa valtiossa tarjotusta terveydenhuollosta sekä näiden oikeuksien toteutumisesta käytännössä.
3. Varmistaa korkeatasoista, turvallista ja tehokasta terveydenhuoltoa koskevat vaatimukset myös rajatylittävässä hoidossa.

Kelan kannalta keskeisiä kysymyksiä

- *'Vakuutusjäsenvaltion on korvattava vakuutetulle kustannukset, jotka olisi maksettu sen lakisääteisestä sosiaaliturvajärjestelmästä, jos sama tai samankaltainen terveydenhuolto olisi tarjottu sen alueella.'* Artikla 6.1
 - Hoidon todellisten kustannusten korvaus vai sairausvakuutuslain mukainen kustannusten korvaus?
 - Lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkiot?
 - Tutkimus ja hoito?
 - Matkakorvaukset?
 - Lääkkeet?
 - Julkinen terveydenhuolto vai Kela?

4.5 Sairaanhoidokorvaukset 1965-2007

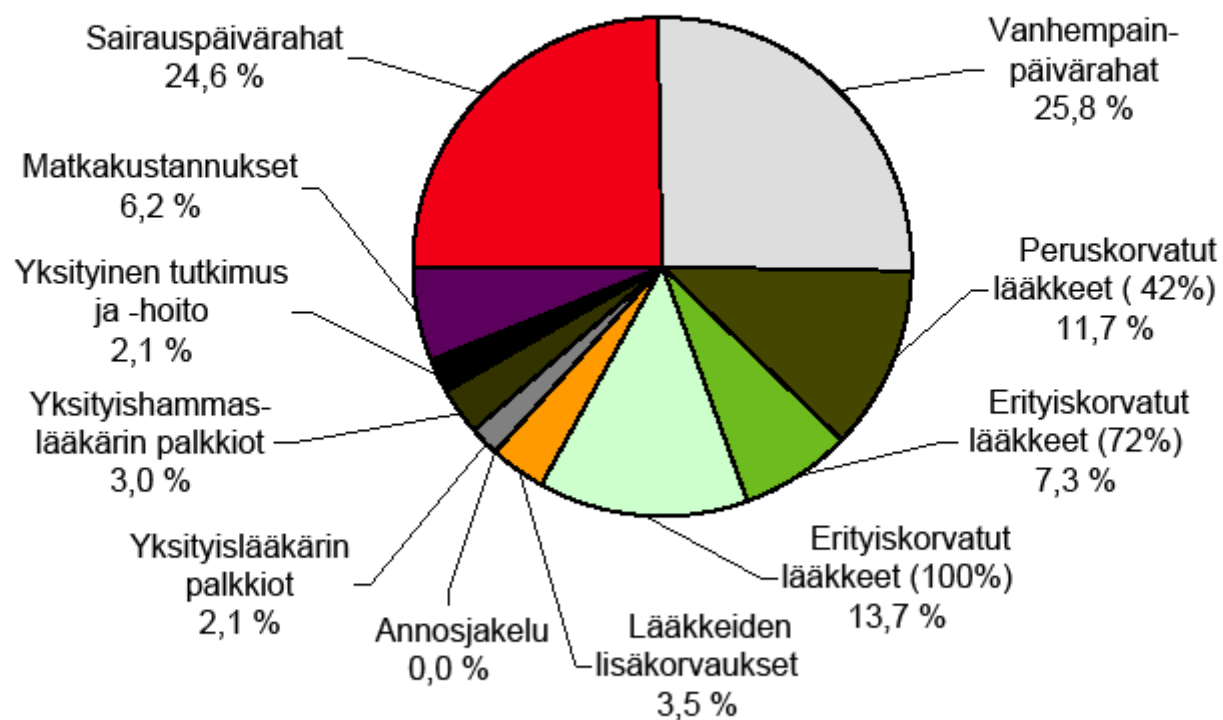

Lähde: Kela

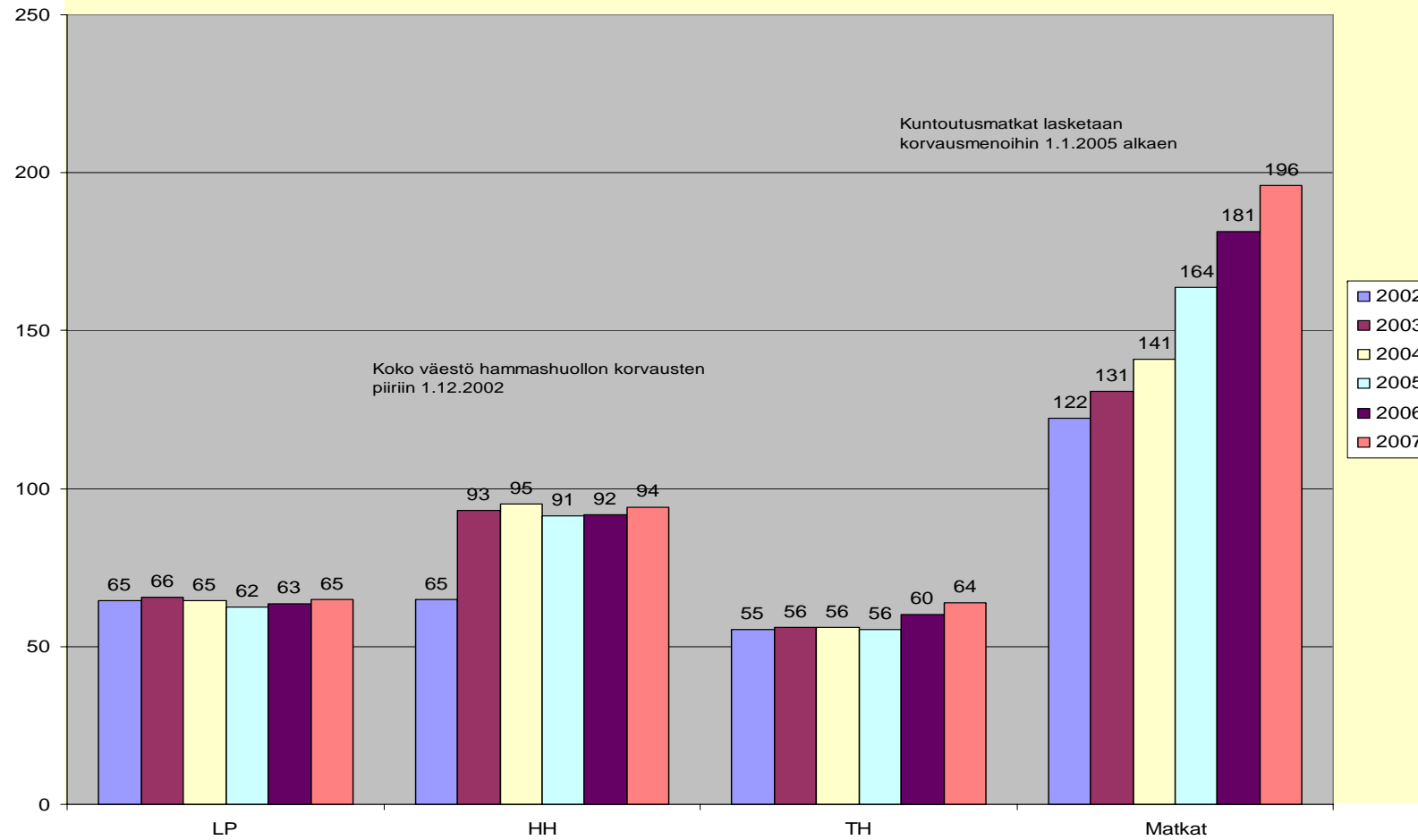
Kuviot / Tilastoryhmä 8.4.2008 Kaarlo Maaniemi, Mira Kajantie

4.4 Sairausvakuutuskorvausten jakautuminen etuuslajeittain 2007

Yhteensä 3 148 milj. euroa

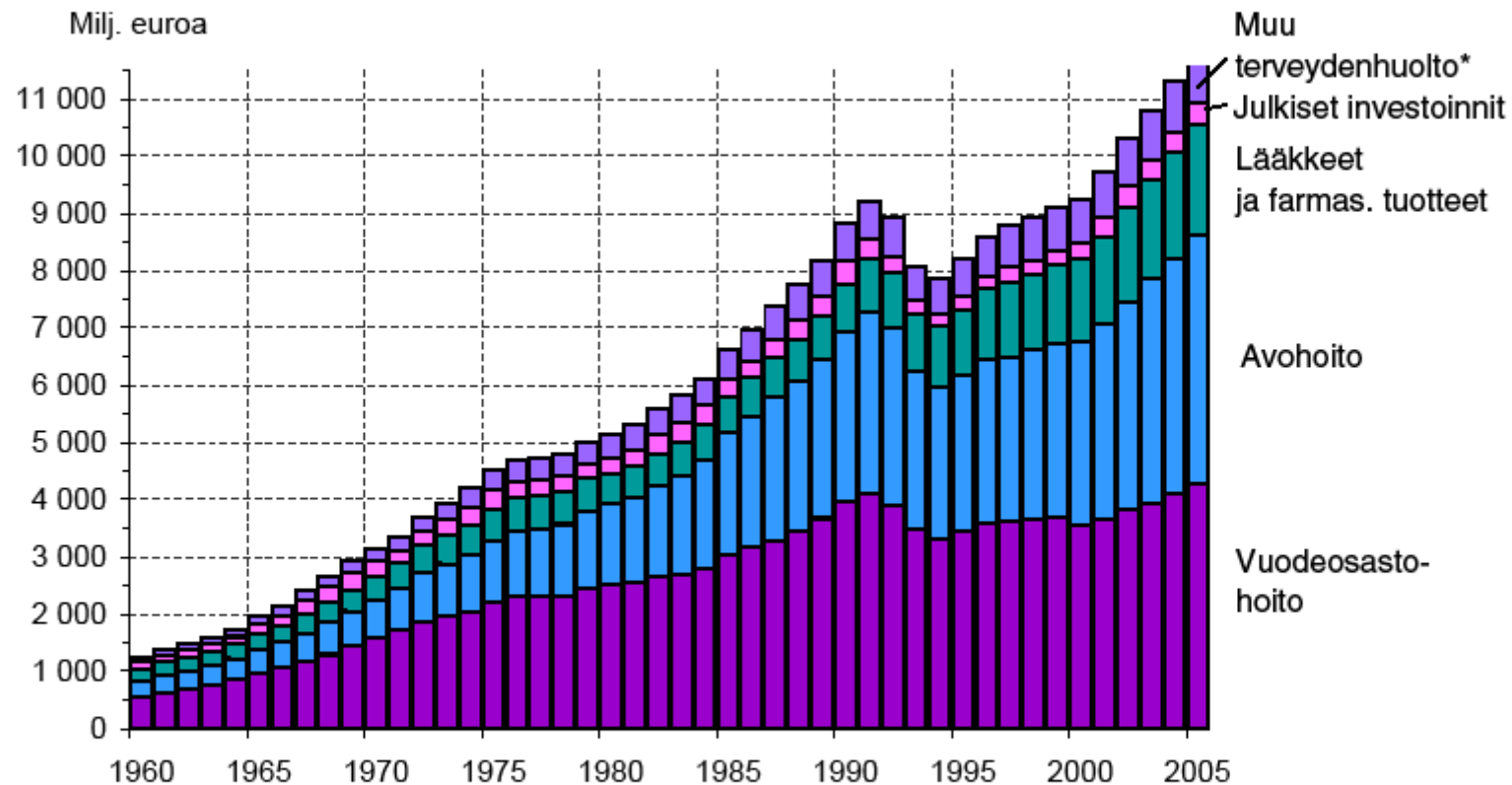
Lääkäripalkkioiden, hammashoidon, tutkimuksen ja hoidon sekä matkakustannusten korvaukset 2002 - 2007

Kelan kannalta keskeisiä kysymyksiä

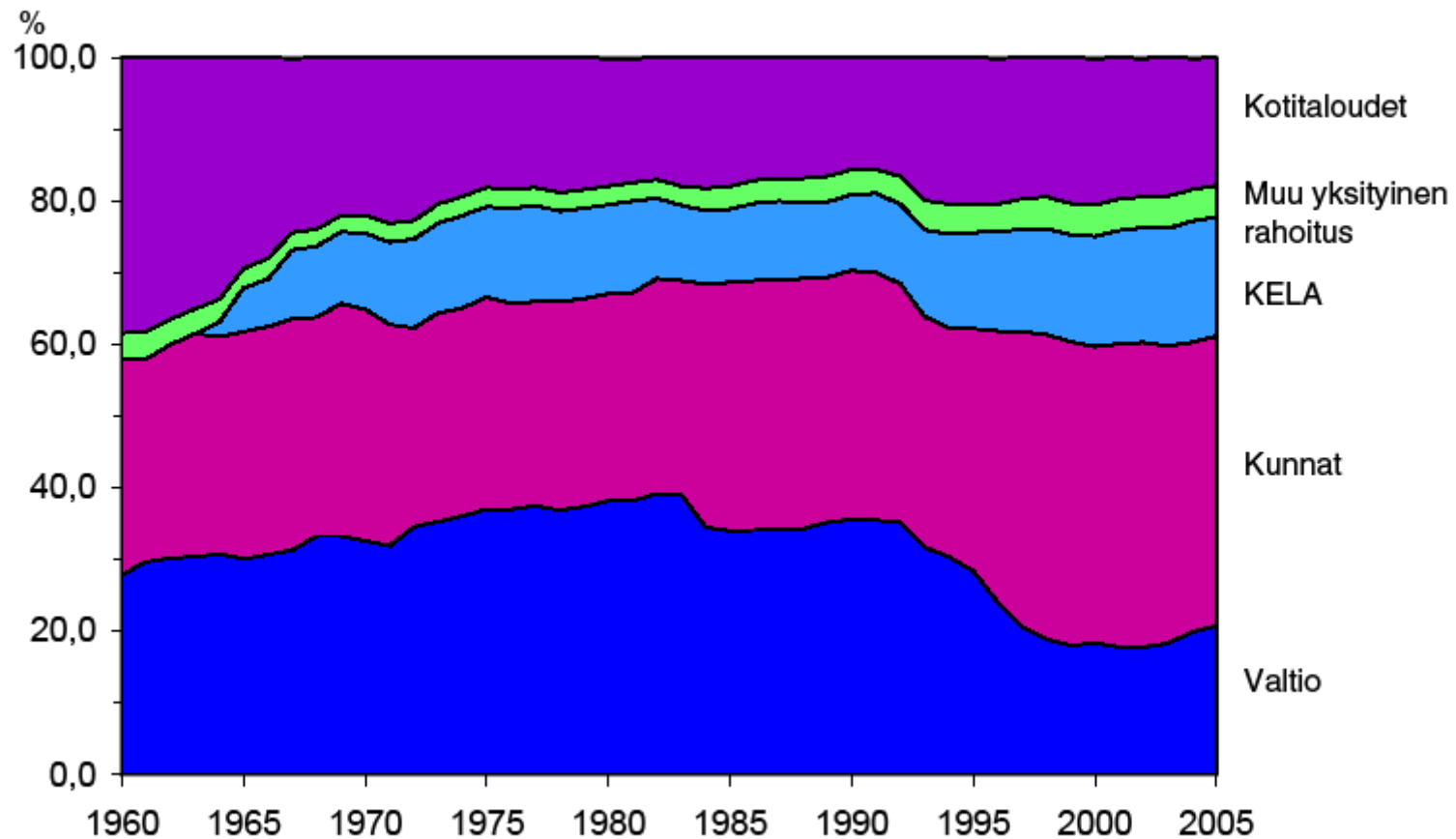
- *'Vakuutusjäsenvaltio ei saa edellyttää toisessa jäsenvaltiossa tarjotun muun kuin sairaalahoidon kustannusten korvaamiseksi ennakkolupaa, jos kyseisen hoidon kustannukset olisi maksettu sen sosiaaliturvajärjestelmästä, jos hoito olisi tarjottu sen alueella.'* Artikla 7
- *'Vakuutusjäsenvaltio voi säätää ennakkolupajärjestelmästä ... sairaalahoidon kustannusten korvaamiseksi ... [tietyin rajoituksin].'* Artikla 8
 - *Nykyiset kansanterveyslain ja erikoissairaanhoidon säännökset sekä uusi terveydenhuoltolaki?*
 - *Asetuksen 1408/71 lupa E 112?*

14.1 Terveydenhuollon kokonaismenot Suomessa 1960–2005 (vuoden 2005 rahana)

* Muu terveydenhuolto sisältää lääkinnälliset laitteet ja välineet, ympäristöterveydenhuollon, terveydenhuollon hallinnon ja sairausvakuutuksen korvaamat yksityissektorin matkat.

14.4 Terveydenhuollon kokonaismenojen rahoitus 1960–2005

Lähde: Kela, Stakes

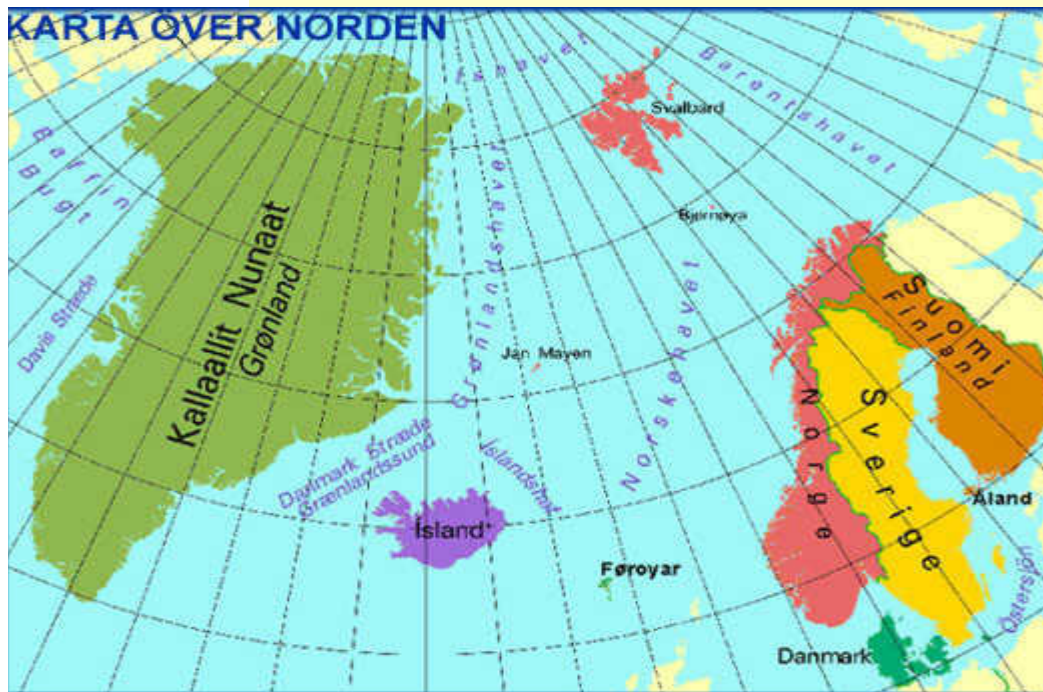
Kuvasto / Kela 19.6.2007 KM, TTL

Kelan kannalta keskeisiä kysymyksiä

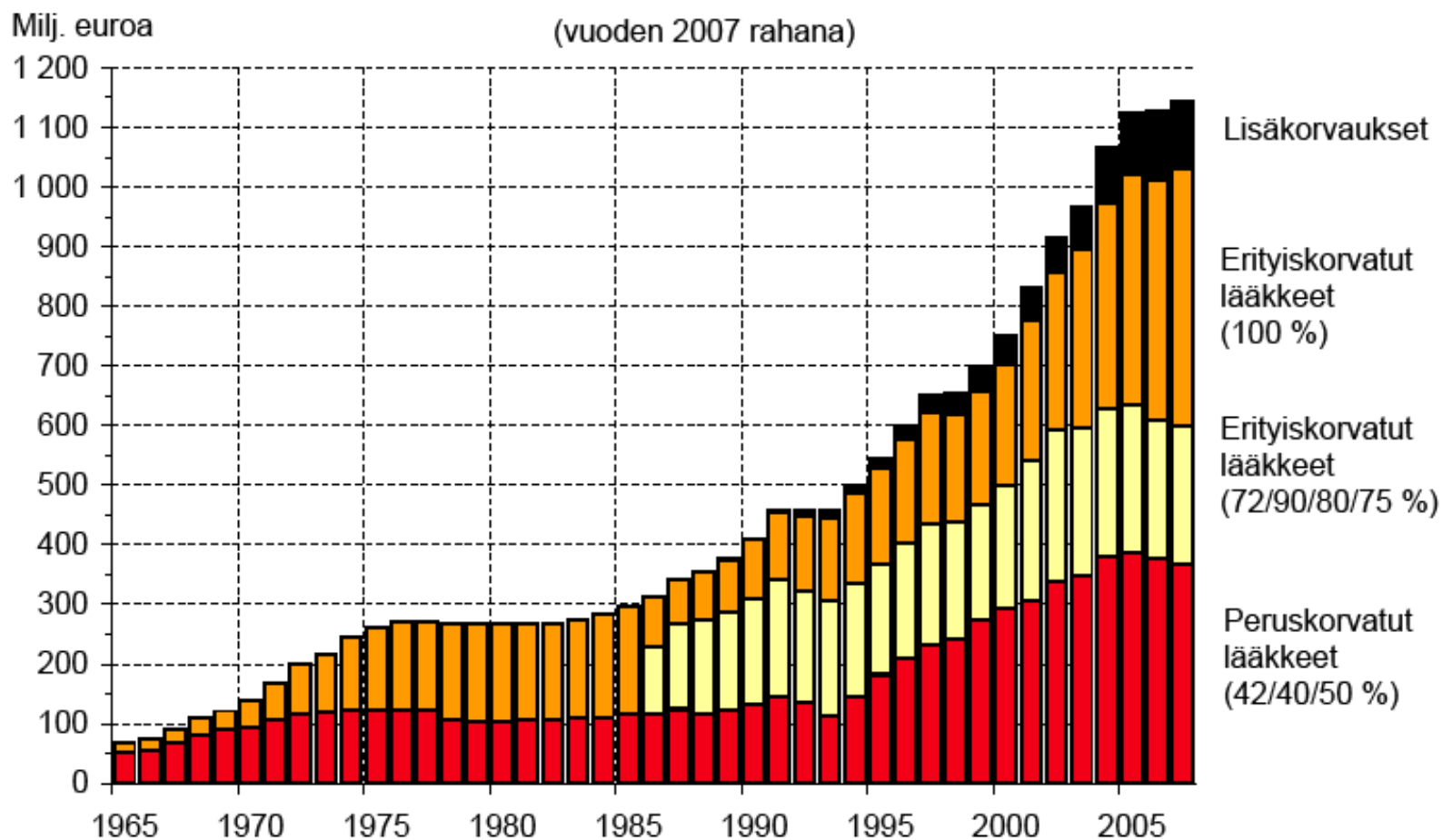
- *'Jos lääkkeellä on ... myyntilupa jäsenvaltion alueella, jäsenvaltion on varmistettava, että toisessa jäsenvaltiossa valtuutetun henkilön nimetylle potilaalle antama lääkemääräystä voidaan käyttää sen alueella ja että yksittäisten lääkemääräysten tunnustamista koskevat rajoitukset ovat kiellettyjä ...' Artikla 14*
 - *Eurooppalainen resepti?*
 - *Lääkekorvaukset?*

Pohjoismainen resepti

- Suomalaisella reseptillä saa ostaa kerran lääkkeitä toisesta Pohjoismaasta
 - korvaus oleskelumaan lainsäädännön mukaan
- Toisen pohjoismaan reseptillä saa ostaa kerran lääkkeitä Suomesta
 - korvaus Kelan toimistosta SVL:n mukaan

4.8 Lääkekorvausten kehitys 1965-

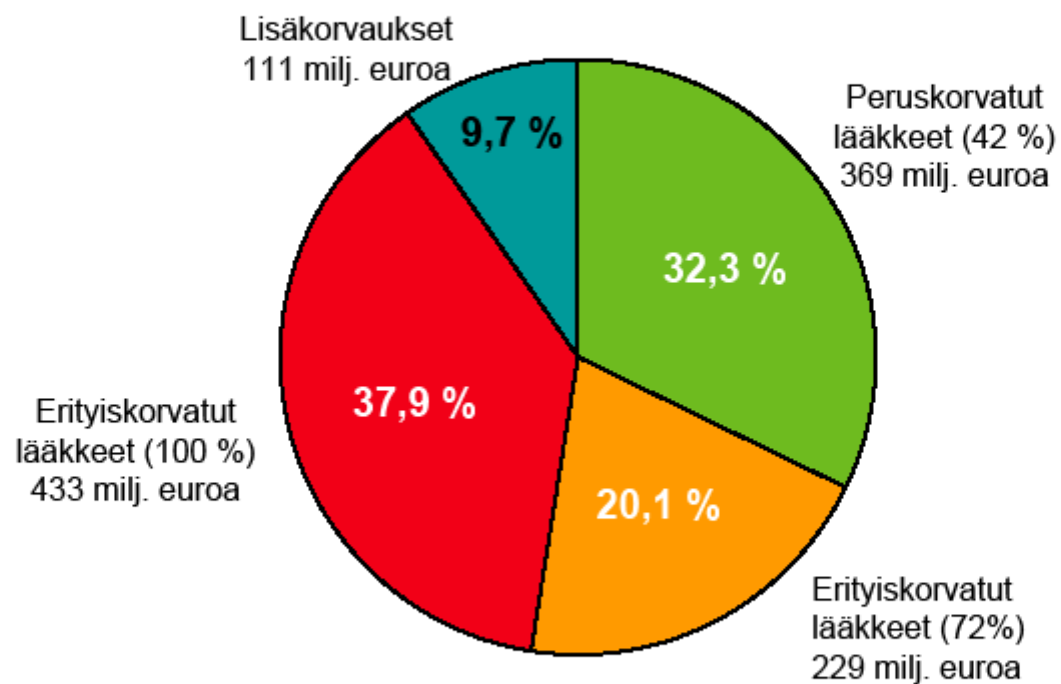

Lähde: Kela

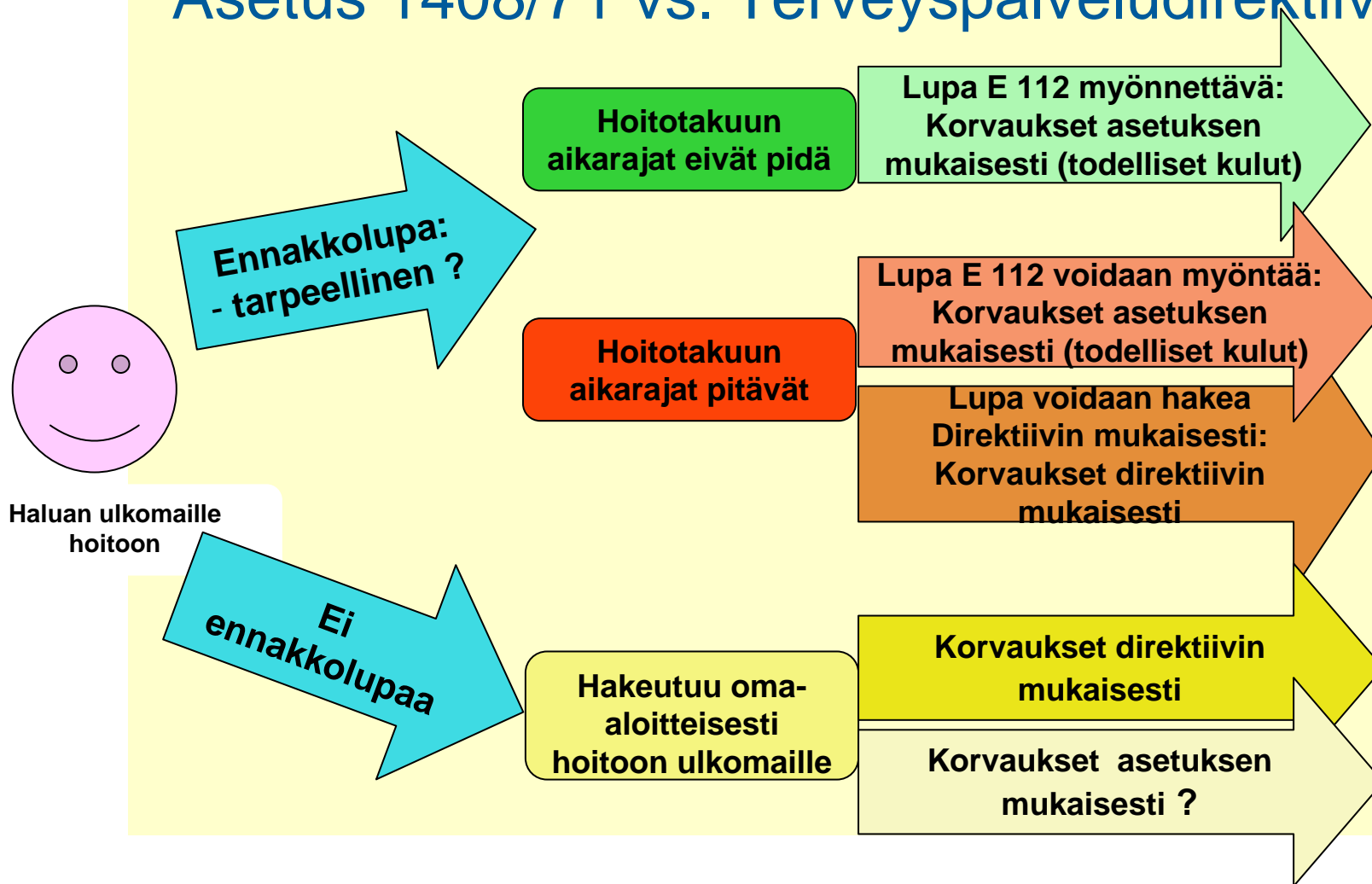
Kuviot / Tilastoryhmä 8.4.2008 Kaarlo Maaniemi, Mira Kajantie

4.9 Lääkekorvaukset vuonna 2007

1 142 milj. euroa

Asetus 1408/71 vs. Terveyspalveludirektiivi

Pohdintaa

- + kansalaisten valinnanvapaus lisääntyy
- + potilaan turvallisuus lisääntyy
- + ohjeet, neuvonta ja säännöstö selkeytyvät

- paineita reaaliaikaiselle tiedonsiirrolle (ml. terveystiedot)
- ennakoimattomat rajatylittävät potilasvirrat
- kustannukset lisääntyvät

- ? Asetukset vs. direktiivi
- ? Kansallinen kaksikanavainen korvausjärjestelmä
- ? Riidanratkaisu ja hallinnollinen yhteistyö